

Laboratorium grafowe 1

Projekt „Matematyka dla Ciekawych Świata”,
Tomasz Świerczewski, Jakub Jałowiec, Łukasz Mazurek

15.03.2021

1 Praca z Pythonem

Na zajęciach będziemy programować w języku Python w wersji 3. Pythona można używać na jeden z dwóch sposobów:

Zainstalowany interpreter Pythona. Interpreter Pythona może być zainstalowany na komputerze, z którego korzystamy. Można go bezpłatnie pobrać ze strony <https://www.python.org/downloads/> i zainstalować na swoich domowych komputerach. Zwróćcie uwagę, aby zainstalować wersję o numerze rozpoczynającym się od 3 (np. 3.x), a nie starszą, ale wciąż używaną wersję 2. Wersje te różnią się tak znacząco, że programy, które będziemy pisać na zajęciach nie będą działać w starszej, drugiej wersji Pythona.

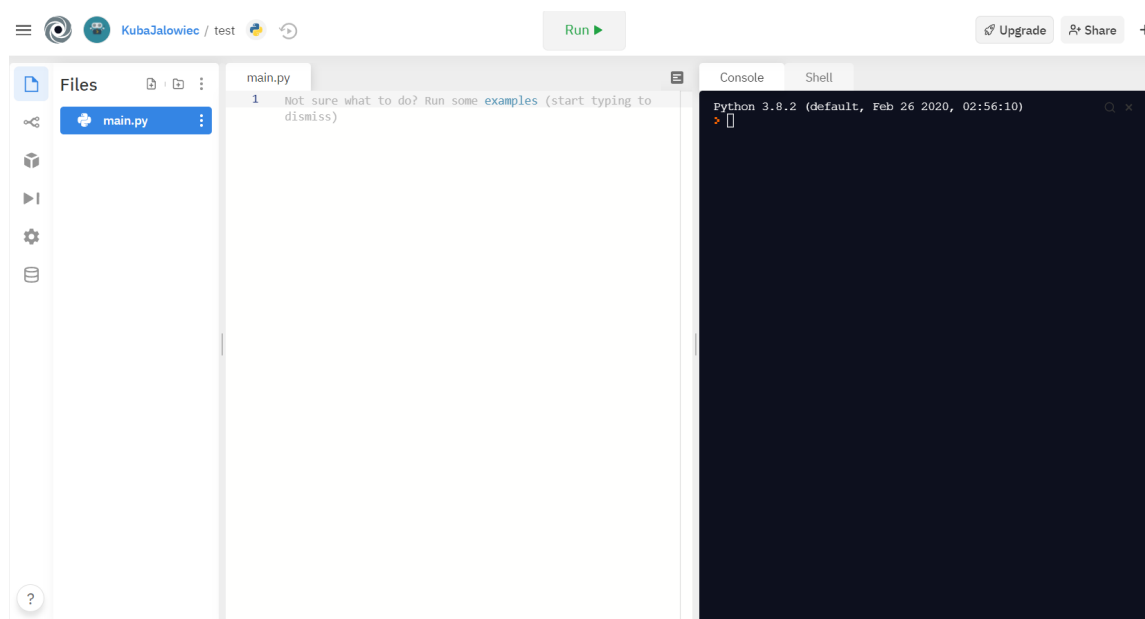
Interpreter Pythona online. Istnieje wiele interpreterów Pythona online. Na zajęciach będziemy korzystali z interpretera znajdującego się na stronie <http://repl.it>. Interpretera tego będziecie mogli również używać na swoich domowych komputerach bez instalacji żadnego dodatkowego oprogramowania — wystarczy dowolna przeglądarka i połączenie do internetu.

2 Praca z interaktywną konsolą Pythona repl.it

2.1 Wprowadzenie. Podstawowe operacje.

Jeśli nie posiadasz jeszcze konta na <http://repl.it> to musisz je założyć. W ramach pomocy możesz posilkować się utworzonym do tego skryptem.

Jeśli posiadasz już konto, to zaloguj się do niego, utwórz nowy projekt lub otwórz istniejący. Zobaczysz dwa okienka: miejsce na kod (białe, z lewej) i *konsolę* (czarne, z prawej, zwane również *terminalem*), tak jak na rysunku 1.

Rysunek 1: Widok interpretera Pythona dostępnego na stronie <http://repl.it>

Pierwszym sposobem pracy z Pythonem jest praca w interaktywnej konsoli, czyli praca w prawym okienku. W konsoli tej początkowo wypisane są pewne informacje (m. in. używana wersja Pythona) oraz znak zachęty `>`. Interpreter oczekuje, iż po tym znaku wpisujemy polecenie i naciśniemy Enter. Wynik polecenia zostanie wypisany w kolejnym wierszu (poprzedzony znakiem `=>`). Najprostszym sposobem użycia konsoli Pythona jest użycie jej jako kalkulatora — wpisujemy działanie do obliczenia, naciskamy Enter i w kolejnym wierszu otrzymujemy wynik działania. Przykład użycia konsoli Pythona jako kalkulatora znajduje się poniżej:

```
> 2 + 2 * 2
=> 6
> (2 + 2) * 2
=> 8
> 2 ** 7
=> 128
> 47 / 10
=> 4.7
> 47 // 10
=> 4
> 47 % 10
=> 7
```

W powyższym przykładzie:

- Znak `**` oznacza podnoszenie do potęgi.
- Znak `/` oznacza dzielenie.
- Znak `//` oznacza dzielenie całkowite.
- Znak `%` oznacza branie reszty z dzielenia.

Podobnie jak w kalkulatorze możemy korzystać z *pamięci*, w Pythonie możemy zapisywać wartości w *zmiennych*:

```
> x = 3
> y = 4
> x
=> 3
> x**2 + y**2
=> 25
```

W pierwszych dwóch liniach następuje *przypisanie* wartości 3 do zmiennej `x` oraz wartości 4 do zmiennej `y`. Od tej pory możemy korzystać z tych zmiennych, np. do obliczenia wartości wyrażenia $(x^2 + y^2)$.

Zadanie 2.1.1

Korzystając z Pythona jak z kalkulatora, znajdź wszystkie dziesięciocyfrowe potęgi dwójki.

Zadanie 2.1.2

Spróbuj przy pomocy wcześniej poznanych operatorów zaokrąglić w dół następujące liczby: 10.7, 1.1234, 3.5.

2.2 Pętla `for`

Żałómy, że chcemy obliczyć kwadraty wszystkich liczb od 1 do 5. Zgodnie z dotychczasową wiedzą, w tym celu musimy wykonać 5 działań:

```
> 1 * 1
=> 1
```

```
> 2 * 2
=> 4
> 3 * 3
=> 9
> 4 * 4
=> 16
> 5 * 5
=> 25
```

Widzimy jednak, że te działania są bardzo podobne i chciałoby się je wykonać „za jednym zamachem”. Do wykonywania wielokrotnie tego samego (lub podobnego) kodu służą pętle. Najprostszym rodzajem pętli jest pętla **for**, która dla danej *listy* i operacji do wykonania wykonuje tę operację po kolei na każdym elemencie listy.

Do wykonania powyższego zadania służy pętla **for** w następującej postaci:

```
> for x in [1, 2, 3, 4, 5]:
..     print(x * x)
..
1
4
9
16
25
```

Spróbuj przepisać tę pętlę do konsoli interpretera repl.it i uruchomić. Zwróć uwagę na kilka rzeczy:

- Na końcu pierwszej linijki jest dwukropek.
- Gdy naciśniemy Enter po zakończeniu pierwszej linijki, znak zachęty zmieni się z `>` na `..`, co oznacza to, że jesteśmy w trakcie pisania polecenia wielolinijkowego.
- Druga linijka musi być *wcięta*, tzn. rozpoczynać się od spacji, kilku spacji lub znaku tabulacji. Jeśli zapomnimy o wcięciu, interpreter zgłosi błąd i całą komendę wielolinijkową będziemy musieli pisać od początku (można pomóc sobie, naciskając strzałkę w górę i przeglądając stare komendy).
- Po wpisaniu drugiej linijki i naciśnięciu Entera pojawi się kolejny znak zachęty `..`, co oznacza, że interpreter czeka na ciąg dalszy polecenia wielolinijkowego. Jeśli nie chcemy pisać dalszego ciągu, w tym momencie musimy jeszcze raz nacisnąć Enter.

3 Pisanie i uruchamianie kodu programu

Do tej pory korzystaliśmy z Pythona używając interaktywnej konsoli (czyli prawego okienka). Jest to całkiem wygodne narzędzie, jeśli wykonujemy tylko jednolinijkowe polecenia, jednak pisanie dłuższych fragmentów kodu w tej konsoli staje się już bardzo niewygodne. Drugą metodą korzystania z Pythona jest pisanie kodu programu (skryptu) w pliku tekstowym (w lewym okienku) i uruchamianie tego kodu w konsoli (w prawym okienku).

Spróbuj teraz napisać w lewym okienku kod tej samej pętli `for` (pamiętając o dwukropku na końcu pierwszej i wcięciu drugiej linijki):

```
for x in [1, 2, 3, 4, 5]:
    print(x * x)
```

i wcisnąć przycisk „run” znajdujący się na górze tego okienka. Po chwili w konsoli po prawej powinien pojawić się wynik działania naszego programu:

```
1
4
9
16
25
```

Od tej pory właśnie w taki sposób będziemy pisać i uruchamiać wszystkie nasze programy. Ilekroć w niniejszych materiałach pojawią się dwie ramki, jedna obok drugiej, w lewej ramce znajdował się będzie kod programu, a w prawej efekt jego działania wyświetlony w konsoli:

```
1 for x in [1, 2, 3, 4, 5]:
2     print(x * x)
```

```
1 1
2 4
3 9
4 16
5 25
```

Powyższa pętla wypisała każdą liczbę w osobnej linii. Dzieje się tak, ponieważ funkcja `print(...)` domyślnie przechodzi do następnej linii po każdym wywołaniu. Można jednak zmienić to zachowanie, dodając wewnątrz `print(...)` po przecinku końcówkę `end = X`, gdzie X to otoczony apostrofami ciąg znaków, który chcemy wypisywać zamiast przejścia do nowej linii.

Przykłady:

```
1 for x in [1, 2, 3, 4, 5]:
2     print(x * x, end = ' ')
```

```
1 1 4 9 16 25
```

```
1 for x in [1, 2, 3, 4, 5]:
2     print(x * x, end = '')
```

```
1 1491625
```

```
1 for x in [1, 2, 3, 4, 5]:
2     print(x * x, end = ', ')
```

```
1 1 , 4 , 9 , 16 , 25 ,
```

4 Listy

4.1 Lista kolejnych liczb naturalnych

Często potrzebujemy, aby pętla przeszła po liście kilku kolejnych liczb naturalnych. W tym celu możemy oczywiście podać wprost kolejne elementy listy (tak jak w powyższym przykładzie), jednak istnieje wygodniejsze rozwiązanie, mianowicie polecenie `range()`:

```
1 for x in range(7):
2     print(x, end = ', ')
```

```
1 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6,
```

```
1 for x in range(5, 10):
2     print(x, end = ', ')
```

```
1 5, 6, 7, 8, 9,
```

```
1 for x in range(10, 20, 3):
2     print(x, end = ', ')
```

```
1 10, 13, 16, 19,
```

Na powyższych przykładach widzimy, że polecenie `range()` występuje w trzech wersjach:

- `range(kon)` generuje listę kolejnych liczb od 0 (**włącznie**) do `kon` (**wyłącznie**).
- `range(pocz, kon)` generuje listę kolejnych liczb od `pocz` (**włącznie**) do `kon` (**wyłącznie**).
- `range(pocz, kon, krok)` generuje listę liczb od `pocz` (**włącznie**) do `kon` (**wyłącznie**), przeskakując w każdym kroku o `krok`.

Do zapamiętania: *Wszystkie przedziały w Pythonie są domknięte z lewej strony i otwarte z prawej strony, tzn. zawierają swój lewy koniec i nie zawierają swojego prawego końca.*

Zadanie 4.1.1

Korzystając z Pythona wypisz na konsolę nieparzyste liczby niezerowe, których moduł jest mniejszy niż 20, w kolejności od liczb z najmniejszym modułem, do liczb z największym modułem, tzn.:

```
-1
1
-3
3
-5
5
itd.
```

4.2 Słowa

Do tej pory używaliśmy zmiennych do przechowywania liczb i operowania na nich:

```
> a = 2
> b = 5
> a + b
=> 7
> a**b
=> 32
```

Zmienne mogą również jako wartości przyjmować litery, słowa, a nawet całe zdania:

```
> x = 'A'
> a = 'Ala'
> b = "ma"
> c = 'kota i wiele innych zwierząt'
> x
=> 'A'
> a[0]
=> 'A'
> c[-1]
=> 't'
> c[1]
=> 'o'
> a + b
=> 'Alama'
> a + b + c
=> 'Alamakota i wiele innych zwierząt'
```

Zwróć uwagę na następujące rzeczy:

- Napisy muszą być otoczone pojedynczymi apostrofami lub podwójnym cudzysłowami (nie ma znaczenia, którą wersję wybierzemy).
- Przy użyciu liczby w nawiasie kwadratowym możemy poznać poszczególne litery słowa (numeracja rozpoczyna się od 0).
- Przy użyciu znaku dodawania możemy sklejać (*konkatenować*) napisy.
- Jeśli użyjemy liczby -1 w nawiasie kwadratowym to odczytamy ostatnią literę.

Innymi przydatnymi operacjami na słowach jest sprawdzanie długości słowa poleceniem `len()`:

```
> slowo = 'Python'
> len(slowo)
=> 6
```

Zadanie 4.2.1

Napisz pętlę, która dla danego słowa wypisze najpierw jego pierwszą literę, następnie ostatnią, drugą, pierwszą, trzecią, drugą, czwartą, trzecią itd. Czyli zamiast każdej litery w słowie wypisze tę literę, a później tę, która jest przed nią. Dla napisu `'Napis'` chcemy uzyskać `'N, s, a, N, p, a, i, p, s, i,'`.

Zadanie 4.2.2

Napisz pętlę, która dla danego słowa wypisze w pierwszej linijce tylko jego pierwszą literę, w drugiej dwie pierwsze litery, w trzecim trzy itd.

Przykład:

```
M
Ma
Mat
Mate
Matem
Matema
Matemat
Matematy
Matematyk
Matematyka
```

4.3 Słowo jako lista liter

Wszystkie listy, których do tej pory używaliśmy w pętli `for` były listami liczb. Okazuje się, że w Pythonie pojedyncze słowo również jest listą, a dokładniej listą liter. Oznacza to, że po słowie można przejść przy użyciu pętli `for`, tak samo jak przechodziliśmy po liście liczb:

```
1 for litera in 'Kula':
2     print('litera' + ' ' + litera)
```

```
1 litera K
2 litera u
3 litera l
4 litera a
```

Zwróć uwagę, że wewnątrz pętli `for` może znajdować się więcej niż jedno polecenie. Trzeba tylko pamiętać, aby wszystkie były poprzedzone takim samym wcięciem.

4.4 Lista słów

Poznaliśmy już dwa rodzaje list: listę liczb i listę liter (czyli słowo). Okazuje się, że w Pythonie możemy tworzyć listy obiektów dowolnego rodzaju, np. listy słów.

```
lista = ['Ala', 'ma', 'kota']
```

Podobnie jak w przypadku listy liczb i listy liter, po liście słów również możemy przejść pętlą for:

```
1 for slowo in lista:
2     print(slowo)
```

```
1 Ala
2 ma
3 kota
```

W każdym kroku takiej pętli kolejne słowo z listy jest zapisywane do zmiennej `slowo`, a następnie zawartość tej zmiennej jest wypisywana na ekran. Oczywiście przed wypisaniem można dowolnie zmodyfikować zmienną `slowo`:

```
1 for slowo in lista:
2     nowe_slowo = slowo + 'hh' + slowo + 'hh'
3     print(nowe_slowo, end = ' ')
```

```
1 AlahhAlahh mahhmahh
   ↵ kotahhkotahh
```

Na powyższym przykładzie widzimy, że:

- W kolejnych krokach pętli zmienna `slowo` zawiera kolejne słowa z listy.
- W każdym kroku pętli `slowo` jest sklejane ze słowem `'hh'`, a następnie mnożone przez 2 (czyli sklejane z samym sobą).
- Używając dodatkowego argumentu `end = ...` wymuszamy wypisanie spacji zamiast przejścia do nowej linii po końcu wypisywanego wyrażenia.

Skoro każde słowo to lista liter, to jak można uzyskać dostęp do liter na liście słów? Z pomocą przychodzi zagnieżdżone pętle for, takie jak ta poniżej:

```
1 for slowo in lista:
2     for litera in slowo:
3         print(litera, end = ' ')
```

```
1 A l a m a k o t a
```

Zadanie 4.4.1

Napisz pętlę, która dla danej listy słów `lista` utworzy akronim składający się z pierwszych liter każdego słowa. Np. dla listy `['Matematyka', 'Informatyka', 'Mechanika']` wypisze słowo `MIM`.

5 Instrukcja warunkowa `if`

Często chcemy, aby program zachowywał się w różny sposób w zależności od tego, czy jakiś warunek jest spełniony, czy nie. W Pythonie (jak w większości języków programowania) służy do tego instrukcja warunkowa `if`.

Przypuśćmy, że chcemy sprawdzić, czy liczba jest parzysta, czy nie i wypisuje odpowiedni komunikat. Aby sprawdzić, czy liczba jest parzysta, możemy sprawdzić, czy reszta z dzielenia jej przez 2 jest równa 0:

```
liczba = 3

if liczba % 2 == 0:
    print("Parzysta")
```

```
else:
    print("Nieparzysta")
```

Zwróć uwagę na następujące rzeczy:

- **if** to po polsku „jeśli”, **else** to po polsku „w przeciwnym przypadku”.
- Linijki rozpoczynające się od **if** i **else** (podobnie jak linijki rozpoczynające się od **for** lub **def**) kończą się dwukropkiem.
- „Wnętrze” **if**-a i **else**-a (linijki 4 i 6) jest wcięte (podobnie jak wnętrze **for**-a lub **def**-a).
- Linijka 4 zostanie wykonana, jeśli spełniony będzie warunek z linijki 3, czyli jeśli reszta z dzielenia liczby przez 2 będzie równa 0.
- Linijka 6 zostanie wykonana, jeśli warunek z linijki 3 nie będzie spełniony, czyli jeśli reszta z dzielenia liczby przez 2 nie będzie równa 0.

W powyższym przykładzie użyliśmy konstrukcji **if/else** do rozróżnienia pomiędzy dwoma przypadkami. Używając komendy **elif** (skrót od **else if**) możemy stworzyć bardziej skomplikowany kod do rozróżnienia pomiędzy kilkoma różnymi przypadkami:

```
1 for c in 'Analfabetyzm':
2     if c == 'A' or c == 'a':
3         print('A lub a')
4     elif c in 'xyz':
5         print('x-z')
6     else:
7         print('Nic ciekawego')
```

```
1 A lub a
2 Nic ciekawego
3 A lub a
4 Nic ciekawego
5 Nic ciekawego
6 A lub a
7 Nic ciekawego
8 Nic ciekawego
9 Nic ciekawego
10 x-z
11 x-z
12 Nic ciekawego
```

Ten kod składa się z trzech bloków, które są wykonywane w zależności od spełnienia poszczególnych warunków: **if**, **elif**, **else**. Mamy dużą dowolność w konstruowaniu tego typu fragmentów kodu: bloków **elif** może być dowolnie wiele, blok **else** może występować jako ostatni blok, ale może też go nie być w ogóle. W powyższym przykładzie widzimy również, jak można łączyć warunki spójnikiem **and** („i”) oraz **or** („lub”) Pierwsze połączenie oznacza, że chcemy, aby spełnione były **wszystkie** z wymienionych warunków, a drugie, że chcemy aby spełniony był **co najmniej jeden** z wymienionych warunków.

Zadanie 5.0.1

Sprawdź, czy punkty o współrzędnych równych: $p_x^1 = 10$ $p_y^1 = 2$, $p_x^2 = 10$ $p_y^2 = 5$, $p_x^3 = 8$ $p_y^3 = 8$, są wewnątrz okręgu, który ma środek w $o_x = 5$ $o_y = 5$ i promień $r=5$. Jeśli punkt jest wewnątrz wypisz "Wewnątrz", jeżeli jest na okręgu to wypisz "Na okręgu", a w przeciwnym przypadku "Na zewnątrz".

6 Zadania dodatkowe

Zadanie 6.0.1

Oblicz sumę $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + 99^2 + 100^2$.

Zadanie 6.0.2

Używając dwóch pętli **for**, jedna wewnątrz drugiej, napisz program, który wypisze na ekranie *trójkąt z siódemek*, taki jak poniżej:

```
7
77
777
7777
77777
777777
7777777
77777777
777777777
```

Zadanie 6.0.3

Napisz pętlę, która przejdzie po słowie zapisanym w zmiennej `slovo` wypisze je powtarzając każdą literę dwukrotnie. Np. dla `slovo = 'kalafior'` pętla powinna wypisać słowo `'kkaallaaffiioorr'`.

Zadanie 6.0.4* — zadanie z gwiazdką

To zadanie jest przykładem zadania z życia wziętego, rzeczywistym problemem matematycznym.

Korzystając z Pythona jak z kalkulatora oblicz próg rocznych zarobków dla osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, dla których bardziej opłacalne jest z korzystanie podatku liniowego 19%, niż ze skali podatkowej, czyli 17% lub 32%.

Wystarczy dokładność do 100 złotych kwoty wysokości podstawy obliczania podatku.

Wskazówki:

W Polsce jest możliwość wybrania jednego z dwóch sposobów rozliczania się. Pierwszy z nich to podatek liniowy, który wynosi 19% niezależnie od wysokości podstawy obliczania podatku w złotych. Jeżeli wysokość podstawy obliczania podatku to np. 50000 złotych, to podatek wyniesie 9500 złotych, a dla dochodów równych 100000 złotych wyniesie 19000 złotych.

Drugim sposobem jest zastosowanie skali podatkowej. Dla dochodów wynoszących do 85528 złotych podatek wynosi 17%. Powyżej tej kwoty należy zastosować drugi próg podatkowy, a więc należy zapłacić podatek 17% z 85528 złotych i 32% z kwoty, która przekracza 85528 złotych. Dla 50000 złotych podatek wyniesie 8500 złotych, a dla dochodów równych 100000 złotych wyniesie:
 $85528 \cdot 17\% = 14539,76$ plus $(100000 - 85528) \cdot 32\% = 14472 \cdot 32\% = 4631,04$,
co razem da 19170,80 złotych.

Niestety, aby utrudnić obliczenia, dla osoby fizycznej korzystającej ze skali podatkowej jest możliwość zastosowania kwoty zmniejszającej podatek odliczanej w rocznym obliczaniu podatku lub zeznaniu. Nie dotyczy ona do podatku obliczanego z podatku liniowego.

Dla dochodów mniejszych niż 8000 złotych mamy kwotę wolną od podatku, czyli jesteśmy zwolnieni z podatku, tzn. kwota zmniejszająca podatek wynosi $8000 \cdot 17\% = 1360$ złotych. Dla podstawy obliczeniowej podatku między 8000 a 13000 złotych stosuje się wzór:

$$1360 - (834,88 \cdot (\text{podstawa obliczania podatku} - 8000)/5000) \text{ złotych.}$$

Dla zakresu od 13000 do 85528 złotych stosuje się stałą kwotę zmniejszającą podatek, która wynosi 525,12 złotych. Dla zakresu od 85528 do 127000 złotych stosuje się wzór:

$$525,12 - (525,12 \cdot (\text{podstawa obliczenia podatku} - 85528)/41472) \text{ złotych.}$$

Dla podstawy obliczania podatku większej niż 127000 złotych w skali roku nie stosuje się kwoty zmniejszającej podatek.

Wracając do naszych przykładów, dla 50000 złotych mieliśmy podatek 8500 złotych, lecz pomniejszyśmy go o 525,12 złotych, więc uzyskujemy 7987,88 złotych podatku dochodowego. Dla 100000 złotych mieliśmy podatek 19170,90 złotych. Tym razem pomniejszyśmy go o:

$$525,12 - (525,12 \cdot (100000 - 85528)/41472) = 341,875 \approx 341,88 \text{ złotych,}$$

więc uzyskujemy 18829,02 złotych, co jest nadal o 170,98 złotych mniejszym podatkiem, niż przy zastosowaniu podatku liniowego.

Wskazówka 2:

Możesz w jednej zmiennej obliczyć dla danej wartości x wysokość podatku za pomocą skali podatkowej, a w drugiej przechowywać obliczaną z podatku liniowego. Następnie możesz wypisać obie te wartości na konsolę i dotąd zmieniać wartość x , aż ten podatek się zrówna.

7 Praca domowa nr 1

Rozwiązania zadań domowych należy przesłać do poniedziałku 22 marca do godz. 14⁵⁹ na adres licealisci.pracownia@icm.edu.pl wpisując jako temat wiadomości Lx PD1, gdzie x to numer grupy, np. L3 PD1 dla grupy L3, itd.

Rozwiązania można również wysłać w prywatnej wiadomości prowadzącemu zajęć na Discordzie. Prowadzący może również zmienić ostateczny termin przesłania pracy domowej, np. na inną godzinę lub dzień.

Za pracę domową można maksymalnie dostać 6 punktów. Można wybierać zarówno łatwiejsze zadania, jak i trudniejsze, za większą liczbę punktów. Można również rozwiązać zadania za większą liczbę punktów, np. za 10. Jeśli wtedy poprawnie będą rozwiązane zadania za 5 punktów, to zostanie przydzielone 5 punktów. Jeśli będą poprawnie rozwiązane zadania za więcej niż 6 punktów, np. 8 czy 10, to taka osoba otrzyma maksymalnie 6 punktów.

Zadanie 7.0.1 — 1 pkt

Napisz pętlę, która wypisze wszystkie dwucyfrowe liczby podzielne przez 7. Kolejne liczby powinny być wypisane w jednym wierszu i porozdzielane pojedynczymi spacjami.

Zadanie 7.0.2 — 1 pkt

Napisz pętlę, która wypisze 20 elementów ciągu geometrycznego, który zaczyna się od 65536 i ma iloraz $-1/2$. Kolejne liczby powinny być wypisane w jednym wierszu i porozdzielane pojedynczymi przecinkami.

Kilka pierwszych elementów tego ciągu: 65536, -32768, 16384, -8192, 4096 itd.

Zadanie 7.0.3 — 1 pkt

Wypisz na konsolę 20 pierwszych liczb ciągu Fibonacciego. Liczby powinny być wypisane po jednej w każdym wierszu.

Wskazówka: jeśli macie zajęcia przed wykładem, to na wykładzie poznacie ciąg Fibonacciego, czyli ciąg 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, ..., w którym każdy kolejny wyraz jest sumą dwóch poprzednich.

Zadanie 7.0.4 — 1 pkt

Napisz pętlę, która obliczy liczbę wszystkich możliwych kombinacji „6” w grze liczbowej „Lotto”. Dla przypomnienia losujemy tam zbiór 6 liczb ze zbioru 49 liczb.

Zadanie 7.0.5 — 1 pkt

Napisz instrukcję warunkową, która będzie rozpoznawała kierunek świata w zmiennej kierunek, tzn. jeśli będzie tam zapisane S, to wypisze Południe, jeśli N to Północ, jeśli W to Zachód, a jeśli E to Wschód. Jeśli będzie tam coś innego, to ma wypisać na konsolę Inny.

Zadanie 7.0.6 — 1 pkt

Napisz pętlę, która wypisze liczby od 1 do 10, każdą w oddzielnej linii. Jeśli jest ona podzielna przez 2, niech wypisze ją 2 razy rozdzielając liczby przecinkiem np. 4, 4. Jeśli jest ona podzielna przez 3, niech wypisze ją 3 razy, rozdzielane przecinkami. Jeśli jest ona podzielna naraz przez 2 i 3, to niech wypisze ją jeden raz.

Zadanie 7.0.7 — 2 pkt

Oblicz szansę trafienia „3” w grze liczbowej „Lotto”. Dla przypomnienia losujemy tam zbiór 6 liczb ze zbioru 49 liczb.

Zadanie 7.0.8 — 2 pkt

Napisz pętlę, która dla danej listy słów lista wypisze w kolejnych wierszach ich skróty w postaci <pierwsza litera>-<ostatnia litera> (<długość słowa>). Np. dla listy lista = ['Interdyscyplinarne', 'Centrum', 'Modelowania'] powinna wypisać:

I-e (18)

C-m (7)

M-a (11)

Wskazówka: wynik funkcji `len()` mierzącej długość słowa jest liczbą. Do rozwiązania tego zadania może Ci się przydać konwersja tej liczby na słowo (aby dało się ją skleić z innymi słowami). Do tego służy polecenie `str()`:

```
> len('dudy')
=> 4
> str(len('dudy'))
=> '4'
```

Zadanie 7.0.9 — 2 pkt

Wypisz na konsoli wszystkie liczby pierwsze, które są mniejsze niż 1000, każdą w oddzielnej linijce.

Zadanie 7.0.10 — 3 pkt

Używając dwóch pętli `for` (jedna wewnątrz drugiej), napisz program, który dla wypisze na konsoli trójkąt Pascala do wybranej liczby linijek `n`.

Dla `n = 6` wynik będzie następujący:

```
1,
1, 1,
1, 2, 1
1, 3, 3, 1
1, 4, 6, 4, 1
1, 5, 10, 10, 5, 1
```

Zadanie 7.0.11 — 3 pkt

Rozwiązywałeś Zadanie 11 z części matematycznej? Teraz policzymy na komputerze zadanie analogiczne. Mamy do wysłania (w sumie) 24 identycznych listów i musimy je wysłać do ośmiu osób. Na ile sposobów można to zrobić? Napisz również pętlę, która obliczy na ile sposobów można to zrobić, gdy będziemy mieli przypadek ogólny, czyli `n` listów oraz `k` osób.